

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

МОВА НЕНАВИСТІ

Як реагувати, якщо помітили серед учнів/-ць мову ворожнечі і стигматизацію ВПО чи біженців

- 1 У спокійній, але впевненій формі зупиніть учня/-цю, що висловлює дискримінаційні твердження чи ті, що стигматизують.
- 2 Перепитайте, переформулювавши те, що учень/-ця щойно проговорив/-ла. Наприклад, «Так у нас Михайло ВПОшник, стояв у чергах за гуманітаркою (чи жив десь у селі; жив у чужомі житлі, хостелі...) — тут може бути насмішка». Реакція вчителя/-ки – «Перепрошую, ти маєш на увазі (те \ то (переформулювання того, про що сказав/-ла учень/-ця)? Ти дійсно вважаєш, що (отримувати допомогу, шукати прихистку...) говорить про те, що людина погана? А як би ти діяв у такій ситуації?»
- 3 Скажіть слова підтримки (але не жалісливі) дитині, яку стигматизують. Наприклад, ти сміливий(ва), бо зміг\-огла ... (вчасно виїхати, знайти себе, нових друзів на новому місці...).
- 4 Якщо такі висловлювання стають системними в цьому класі, зверніть увагу на учнів/-ць, яких стигматизують, і ненав'язливо, але системно підкреслюйте його/її переваги, здобутки, таланти. Довіряйте більше важливих справ, із якими він/вона може впоратися.
- 5 Найгірше — це ігнорувати й удавати, що нічого не відбувається.
- 6 Можливо, окремо, після уроку, буде потреба поговорити з цим/цією учнем/-цею сам на сам в тоні, що підбадьорить, підтримає.

Авторка — Ірина Губеладзе,
докторка психологічних наук, старша дослідниця,
завідувачка лабораторії психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної
психології НАНП України, президентка Асоціації політичних психологів України

